

שלומדים את כל הסימן כאן, ועוד במקומות אחרים השייכים לכאן, אשר רק אז אפשר לראות בבירור את כל היקף דעתו הקדושה בענין זה.
והוסיף רבנו זצוק"ל: כמדומה שבמיוחד דבר זה מצוי בחזו"א שביעית.

* * *

הדפוס 1234567

„אין ראי' משתיקת הראב"ד שמסכים בהחלט להרמב"ם"

עוד שמעתי פעם מכבוד רבנו זצוק"ל: —

הנה מצוי בפוסקים, ובעיקר בש"ך, כאשר מונים את שיטות הפוסקים, הנה במקום שהראב"ד איננו משיג על הרמב"ם — מונים את הראב"ד בשיטת הרמב"ם.
אבל החזו"א לא סבר כן, והי' אומר שאין ראי' „מדשתיק לי' הראב"ד להרמב"ם" [הלשון המורגל בפוסקים] שאכן סובר הוא בהחלט כהרמב"ם.

והטעם הוא: שלא כתב הראב"ד את השגותיו על הרמב"ם אלא כשנגמר בדעתו הקדושה בהחלט שאכן הוא חולק על הרמב"ם, והוא משיג עליו בהחלט, אבל כל זמן שאין ההשגה מוחלטת אצלו — לא כתב שמשיגו, אבל אין מזה גם ראי' שמסכים לו, כי לעולם אימא לך שמפקפק הוא בהאי דינא וחוכך בדעתו להשיג, אבל לא השיג עד שהי' מוחלט לגמרי ההשגה, כך שכשלא נכתבה ההשגה אין ראי' מזה מה היא דעת הראב"ד, דיתכן שאינו מסכים בזה להרמב"ם אבל לא הגיע לכדי החלטת ההשגה לגמרי.

ועוד הוסיף רבנו זצוק"ל שאמר החזו"א עוד: גם יתכן שנגמרה ההשגה אצלו בהחלט, אבל לא אסתייעא מלתא לכתוב, כי לא הודיענו הראב"ד בשום מקום שהספיק לכתוב את כל השגותיו, ובמקום שלא כתב זה מפני שלא השיג, ויתכן שהשיג ולא כתב...